

Nieuwjaarstoespraak 2019

Burgemeester Bert Bouwmeester

Geachte aanwezigen, geachte raadsleden, bliede da'j der bint!
Allereerst wens ik u en uw naasten graag, ook namens de andere leden van het college, alle goeds voor de toekomst!

Ik blik graag even kort terug op het afgelopen jaar. 21 maart was een belangrijke dag; de gemeenteraadsverkiezingen. Het werd een voor Coevorden memorabele verkiezingsdag. De drie coalitiepartijen uit de voorgaande bestuursperiode wisten hun basis in de gemeenteraad per saldo met drie zetels uit te breiden. Als eerste gemeente in Drenthe hadden wij het college benoemd; 19 dagen na de verkiezingen.

Intussen waren de politieke partijen het ook eens geworden over een Raadsakkoord 'Samen Levend'. Een nieuw bestuurlijk fenomeen in Coevorden. De gemeenteraad sprak daarin af de komende periode op drie thema's in gesprek te willen gaan met inwoners en organisaties. Een gemeenteraad met 15 nieuwe raadsleden ten opzichte van de vorige periode. Dat is ook vernieuwing.

Daar bleef het niet bij in 2018. Op 6 november zijn in totaal tien Burgercommissieleden benoemd. Zij ondersteunen raadsleden in hun raadswerk. Gezien de nieuwe taken van de raad geen overbodige luxe. Helaas ontviel één van hen, Marko Slangewal, ons al heel snel.

De gemeenteraad ontving onlangs het eerste 'Inwonersvoorstel'. Van deze mogelijkheid, die al sinds medio 2016 bestaat, was nog niet eerder gebruik gemaakt. Binnenkort licht de indiener zijn voorstel nader toe in de Commissievergadering van de gemeenteraad. Ik zou het mooi vinden als er vaker inwonersvoorstellen op de agenda komen, het is immers een extra mogelijkheid voor u als inwoner om rechtstreeks invloed te hebben op datgene wat de gemeenteraad bespreekt.

Begin november stemde de gemeenteraad unaniem in met het bestuursprogramma 'Ruimte om te doen'. Een bestuursprogramma dat goede kansen ziet en ruimte biedt om zaken voor elkaar te krijgen. Financieel zijn we weer gezond en dat willen we blijven. Wij investeren in een actieve samenleving die betrokken is bij haar eigen leefomgeving. Daar waar dit goed gaat, denken we graag mee. Daar waar dit minder goed gaat, investeren we. Met dorps- en wijkverenigingen én met andere groepen die een thema of belang vertegenwoordigen, gaan we graag het gesprek over de toekomst van het dorp, de wijk of de omgeving aan. Met dit bestuursprogramma 'Ruimte om te doen' bieden wij een 'open agenda'. Wij bieden ruimte voor passende oplossingen, die vanuit de samenleving zelf worden aangedragen.

Het bestuursprogramma is een mooi bruggetje van de terugblik op 2018 naar de vooruitblik op 2019. Wat gaan we doen in 2019?

We investeren de komende jaren flink in de woon- en leefomgeving. Als voorbeeld noem ik de plannen voor de centrumvisie Coevorden. Met diverse marktpartijen werken wij aan het koppelen, opwaarderen en zichtbaar maken van de historische kwaliteiten van de binnenstad. Samen met Centrummanagement Coevorden en Domesta voeren we de plannen uit. Als groot liefhebber van onze cultuurgeschiedenis zie ik deze ontwikkelingen graag! Mooie voorbeelden er van zijn het naspelen van de IJzerkoekenoproer uit 1770 en de Garnizoensdagen die de Stichting Garnizoensstad Vesting Coevorden organiseert. De unieke historie van Coevorden als vesting- en garnizoensstad wordt hiermee nog eens benadrukt. De geschiedenis komt tijdens dit evenement

letterlijk tot leven. Overigens: hoezeer ik ook van historie houdt; ik wil niet letterlijk terug in de tijd. U heeft wellicht ook het nieuws rond de Nashville-verklaring voorbij zien komen. Een principiële verklaring waarin kortgezegd afkeuring wordt uitgesproken over de LHBTI gemeenschap. Dit staat haaks op onze principes waarbij we sociale acceptatie van iedereen hoog in het vaandel hebben; we zijn regenbooggemeente!

Als gemeente helpen wij graag bij het tot stand komen van goede initiatieven op cultureel gebied. Daar waar mogelijk bieden wij ondersteuning, bijvoorbeeld om daarmee in 2022 invulling te kunnen geven aan Coevorden, Culturele hoofdstad van Drenthe. Met name daag ik de andere kernen uit om daar in mee te denken! Kijkt u vanavond vooral nog even onder de trap naar deze zaal: daar staat de oude maquette, mooi opgeknapt door Jan Abbing uit Dalen.

Voor het hele oppervlak van de gemeente geldt dat we stevig gaan investeren in fysieke bereikbaarheid, dus wegen, fietspaden en fietsknooppunten en in digitale bereikbaarheid. Op dit laatste punt wil ik nader met u ingaan. En daarvoor neem ik u eerst even mee terug naar 2014.

Het college dat destijds aantrad, wilde de kracht van de samenleving meer erkennen en benutten. Het college heeft toen nadrukkelijk de aansluiting gezocht bij wat er in de samenleving leeft en de wens tot meer regie bij de inwoners zelf. Dit leverde een nieuwe stijl van besturen op die we 'Verbindend besturen' hebben genoemd. We stimuleerden, faciliteerden en verbonden initiatieven uit de samenleving, juist om de kracht en de energie die in de samenleving aanwezig is, nog beter zichtbaar te maken. Het initiatief voor de aanleg van glasvezel noem ik graag als een mooi voorbeeld daarvan.

Groepen inwoners namen op verschillende plekken in de gemeente het initiatief om aan de slag te gaan met het aanleggen van snel internet. Vaak begon dit binnen de eigen dorpskern met het verkennen van de interesse in een eventuele aanleg. Al snel specialiseerden zich vaak een aantal inwoners. Dit leidde in onze gemeente tot zes verschillende inwonersinitiatieven, die allemaal aan hun eigen project voor de aanleg van snel internet werkten. De zes initiatieven zijn in de Stichting Glasvezel Zuidenveld samengebracht. Deze Stichting heeft hard aan gebiedsanalyses, businesscases, en projectplannen gewerkt. In de laatste raadsvergadering van 2018 stemde de gemeenteraad unaniem in met de voorstellen van de Stichting Glasvezel Zuidenveld en de financiering in de BV die er voor gaat zorgen dat het netwerk kan worden aangelegd.

Van meet af aan was het voor ons uitdrukkelijk een proces dat vóór en dóór inwoners werd uitgevoerd. Ik heb dan ook grote bewondering voor wat de Stichting tot dusver heeft weten te bereiken. Maar het werk zit er nog niet op! De komende maanden moet blijken of al het voorbereidende werk niet voor niets is geweest. De vele vrijwilligers benaderen inwoners om een handtekening te zetten voor een snel internetabonnement. Ik hoop van harte dat vele inwoners dat ook doen, zodat een toekomstbestendig netwerk, ván en vóór onszelf, snel kan worden aangelegd. Of eigenlijk roep ik iedereen op om vooral een handtekening te zetten. Is het niet voor uzelf, dan wel voor de ondernemer in uw dorp of de boer buiten het dorp. Als er voldoende deelnemers zijn, kan de aannemer dit voorjaar de schop daadwerkelijk in de grond zetten.

Het voorbeeld glasvezel geeft wat mij betreft fraai weer hoe onze verbindende stijl van besturen in de praktijk werkt. We hebben geholpen door partijen bij elkaar te brengen. Naarmate het project vorderde nam onze bemoeienis steeds verder af en namen initiatiefnemers in de samenleving en marktpartijen het steeds meer over. Onze positie verschoof daarmee van een samenwerkende, netwerkende overheid, die de verbindingen tussen partijen legt, naar een participerende overheid, die waar nodig in het proces faciliteert en ruimte aan partijen geeft. Dat zijn twee van de rollen waarin u ons vaak kunt tegenkomen.

U kunt ons ook tegenkomen in heel andere rollen, met heel andere verantwoordelijkheden. Bijvoorbeeld in de rol van de gemeente als 'streng vriend', die wetten en regels handhaaft. Dan bieden we soms geen of heel weinig ruimte. In het algemeen belang of juist in een bijzonder belang streven wij naar de naleving van democratisch vastgelegde wetten en regels. Het liefst lossen we zaken in goed overleg op, maar dat is natuurlijk niet altijd mogelijk. Soms vraagt een situatie om direct optreden en kunnen we geen ruimte bieden. Ik gebruik bewust de term 'streng vriend' omdat we liever niet in de situatie terechtkomen waarin wij ons gezag en onze machtsmiddelen moeten inzetten.

Dat dit soms helaas onvermijdelijk is, bleek deze jaarwisseling toen ik in het belang van de veiligheid en de openbare orde de ME in heb moeten zetten in Geesbrug. Maar ook voor deze situatie geldt dat eerst is geprobeerd de situatie in overleg op te lossen. Pas toen dat niet mogelijk bleek, is besloten andere middelen in te zetten.

In sommige gevallen zouden we als gemeente wel graag een rol willen spelen, maar wordt die rol ons niet gegund. Daarvoor neem ik u mee naar het volgende voorbeeld.

Een bijzondere ontmoeting afgelopen jaar was toen ik de kinderen van de openbare basisschool 'De Piramide' uit Erm een ontbijt mocht aanbieden. Omdat ik zo ongeveer naast die school woon, hebben we de kinderen van deze school bij mij thuis uitgenodigd voor dat Nationaal Schoolontbijt. Een ontzettend gezellige en bijzondere happening, voor mijn vrouw en mij, én voor de kinderen en het team. Helaas werd kort na dit gezellige ontbijt duidelijk dat De Piramide te weinig leerlingen heeft om te kunnen voortbestaan. De school dreigt daardoor na dit schooljaar de deuren te moeten sluiten. Een groot verlies voor het dorp Erm, als dit gebeurt. Als gemeente kunnen we hier weinig of geen invloed op uitoefenen, hoe graag we dat ook zouden willen.

U komt de gemeente dus in wisselende rollen tegen. Welke rol dat is, en wat we kunnen betekenen, is sterk afhankelijk van de situatie en de omstandigheden. Met het Raadsakkoord en het Bestuursprogramma werken gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie aan de maatschappelijke opgave van Coevorden. Dat kunnen we alleen maar samen met u. Want, we weten al een hoop, maar we hebben u nodig om er iets goeds van te maken!

Ook werken we samen in regionaal verband. Een goed voorbeeld daarvan is de toezegging van de Regiodeal. Dit levert flinke financiële middelen op voor de regio. Dit zou kunnen uitmonden in een semi-regionale sturing met landelijke trekjes. De uitdaging is om hier lokaal regie op te blijven houden. Daar doen we met onze buurgemeenten ons best voor.

We gaan voor samenwerking op maat, met onze partners zoals inwoners, ondernemers en verenigingen. Ik ben trots op wat we het afgelopen jaar hebben gerealiseerd op het gebied van gezondheidszorg: de realisatie van het nieuwe gezondheidscentrum de Veltstroom. Een geweldig voorbeeld van buiten muren denken en samenwerken met professionals waarbij de inwoners uitgangspunt zijn. Ik ga er eigenlijk vanuit dat dit voorbeeld navolging krijgt in Drenthe en wellicht ook daar buiten.

Wij zoeken voor de samenwerking het contact met u, maar ik vertrouw er ook op dat u ons opzoekt! En vooral als u suggesties heeft hoe we als lokale overheid kunnen helpen zodat iedereen in onze samenleving maximaal kan deelnemen aan initiatieven, gesprekken en keuzes die bijdragen aan de kwaliteit van leven in onze gemeente.

Met elkaar in gesprek gaan en blijven, dat is waar we verder mee kunnen komen. In gesprek zijn over wat we samen belangrijk vinden, waar we voor staan en voor gaan. Noaberschap en

solidariteit. Sta klaar voor een ander die hulp nodig heeft. Zet je in voor een mooi initiatief waarmee je anderen in je omgeving gelukkig kunt maken. Een dorp of een wijk bestaat in mijn opvatting pas echt als alle inwoners hun verantwoordelijkheid er voor willen nemen. Om dat te ondersteunen hebben wij als gemeente middelen en expertise beschikbaar. Ik noem het Stimuleringsfonds, de voorzieningen die vrijwilligheid ondersteunen, en datgene wat de uitvoering van de raadsagenda nog zal opleveren.

Vele inwoners zetten zich dagelijks al onbaatzuchtig in voor anderen. Al die vrijwilligers in onze dorpen en wijken. Mantelzorgers, vrijwillige brandweermensen, kerkelijke vertegenwoordigers, sportvrijwilligers, mensen van promotiestichtingen, culturele en muziekverenigingen, iedereen die zich inzet voor de medemens. In dit kader wil ik ook graag de inzet van inwoners van Aalden benoemen. Samen konden we er voor zorgen dat de Afghaanse fam. Khodadadi in Nederland kan blijven.

Vele vrijwilligers zijn hier vanavond -niet geheel toevallig- aanwezig. U vormt samen de drijvende krachten van onze samenleving.

Door dit soort bijeenkomsten, waar u elkaar treft, met elkaar in gesprek raakt en ervaringen uitwisselt, kunnen cruciale sociale dwarsverbanden en verbindingen worden gelegd. Daarmee leggen we samen een stevig fundament in deze tijd, waarin verandering steeds meer de enige constante is.

Aan veranderingen doen wij op onze manier natuurlijk ook mee. Ik heb u al een paar grote projecten genoemd die tot veranderingen gaan leiden. Misschien veranderen we deze Nieuwjaarsbijeenkomst wel. Wie zal het zeggen. In 2019 wachten ons vele andere veranderingen waar we veel van merken of zijdelings mee te maken krijgen.

Het eind vorig jaar overeengekomen ontwerp-Klimaatakkoord wil ik hier tot slot niet onbenoemd laten. De opgave om in 2030 ten opzichte van 1990 een afname van minimaal 49% CO₂-uitstoot te bereiken is absoluut nodig en dat wordt breed gedragen. Dit akkoord zal een grote impact hebben op de hele Nederlandse samenleving. En dus ook op onze eigen lokale samenleving.

Ook hier geldt dat de verantwoordelijkheid zowel bij de overheid als bij de inwoners ligt. Daarom gaat de raads werkgroep Duurzaamheid de komende maanden graag met u in gesprek over wat u zelf kunt bijdragen en wat u nog nodig heeft om uw bedrage te kunnen leveren, zodat we samen de stappen naar een meer klimaatneutraal Coevorden kunnen zetten.

Dames en heren. Ik begon mijn nieuwjaarstoespraak door te verwijzen naar de gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart 2018. Die hebben ons zowel bestendigheid als verandering gebracht.

In 2019 krijgen we opnieuw volop de kans om gebruik te maken van ons democratisch recht om te kiezen. In het jaar dat het algemeen kiesrecht (voor mannen én vrouwen) 100 jaar in Nederland bestaat mogen we maar liefst minimaal drie keer naar de stembus; voor de verkiezing van nieuwe Provinciale Staten, het Waterschap en het Europees Parlement. Ik roep u op om vooral gebruik te maken van deze mogelijkheid, maar ik zeg er meteen bij -en dat zeg ik zonder meer namens het gehele college- dat voor democratie meer nodig is dan een stemlokaal alleen! Laat u horen, denk mee, kom met ideeën en laten we er met z'n allen weer een mooi en goed jaar voor onze gemeente van maken.

Ik wens u veel heil en zegen voor 't nije jaar!